

BELLPUIIG

ARTÀ

PRENSA
CORNIA

10 OCTUBRE 1987 Nº 58 -V ÈPOCA - ANY XXVIII- REVISTA QUINZENAL

sumari

* ARTÀ I ELS ARTANENCS
Entrevista al missioner artanenc, P. Jeroni Genovard
(planes 6 i 7)

***

* POLÍTICA LOCAL
Darrer ple a l'Ajuntament
(plana 10)

* CARTA AL DIRECTOR
(plana 8)

* UNA XERRADA AMB...
El nou President de la Confraria de S'Endavallament
(plana 5)

***

* NOTICIARI

* XERRIM XERRAM

* ESPORTS

* COL.LABORACIONS

*****

SA CANOVA

editorial

SA CANOVA ...

... AL PARLAMENT BALEAR.

Un dels punts que, avui, més divideix l'opinió del nostre poble és la conveniència o no d'urbanitzar Sa Canova. La controvèrsia ja ve d'ençà i el conflicte s'accentua a les darreres eleccions.

Dos motius han fet que el tan debatut tema tornàs altra volta a ésser notícia de primer orde: per una banda el fet que al Parlament Balear hi hagi entrat una proposta de llei per tal de declarar Sa Canova àrea natural d'especial interès, i per altra, el fet que l'oposició municipal hagi demanat la convocatòria d'un ple extraordinari, proposant, entre altres coses, la inclusió de les idees de la propietat de Sa Canova a la futura normativa urbanística.

La redacció de BELLPUIG no vol definir-se formalment al respecte. Solament vol ajudar a destriar i analitzar les possibles raons dels qui defensen les tesis urbanitzadores i les conservacionistes davant el futur d'aquestes zones.

La qüestió, doncs, sembla fixada en dues postures ben definides.

1. SÍ A LA URBANITZACIÓ -diran uns- perquè...

* crearia llocs de feina i en conseqüència riquesa.

* part del poble no hauria de dependre d'altres municipis per a guanyar-se el pa.

* les arquees municipals ingressarien més doblers que podrien revertir en millores substancials pel poble.

* quedarien millor preservades de la brutor i dels possibles incendis unes zones que, altrament, sembla que hi estan permanentment exposades.

2. NO A LA URBANITZACIÓ -diran uns altres- perquè

* es destruirien unes zones que es consideren ecològica i paisatgísticament dignes de d'ésser resguardades.

* es perdria gran part de la riquesa natural que ens envolta: cada vegada més ciment i menys arbres.

* es perdrien quasi definitivament uns espais naturals que avui són de tots i que demà -en gran part- serien d'uns pocs.

* si la urbanització fos a gran escala podria, a més, descompensar la població artanenca quedant Artà relegat a simple comparsa.

Som conscients que el tema és molt més complex i els motius més nombrosos del que aquí s'ha exposat. Valgui com intent d'aproximació a la problemàtica.

És aquesta una situació on els interessos confrontats -pensem que són interessos de valor distint- difícilment es puguin armonitzar.

El que és clar és que, si s'arriba a urbanitzar s'hauria de fer, en tot cas, respectant al màxim l'entorn, evitant tot el que signifiqui degradació del paisatge. Si no s'urbanitza s'ha de conservar net i atractiu: no val tenir molts de pins, mates i arena plenes de brutor. Perquè això també seria una forma de degradació.

Ara bé, per a nosaltres, aquesta és una qüestió de valors: què convé més? Aconseguir una "possible riquesa material" hipotecant el futur d'una zona, o conservar "una riquesa paisajística especial" cercant altres mitjans de fer-se la vida?

Potser aquest sigui el dilema: el ser o no ser de Sa Canova. Totes les discussions sobre el tema hauran de passar per aquí.

BELLPUIG

REVISTA QUINZENAL
Nº 58 V EPOCA 10 OCT. 1987

REDACCIÓ
I ADMINISTRACIÓ:

C. Rafel Blanes, 10, 1º ARTA

Dipòsit legal: P.M. 57-1969.

IMPRIMEIX:

Gràfiques Llevant
Carrer Ciutat, 55. ARTA.

CONSELL DE REDACCIÓ: R. Umbert, C. Obrador, G. Bisquerra, B. Lliteras, J. Mayol, S. Massanet, A. Esteva, M. Santandreu, J.Mª Massanet, E. Piris, Mª Gelabert, J.L. Martín.

COL·LABORADORS: J. Mayol, G. Bisquerra, A. Genovart, R. Umbert, P. Ginard. Joan Carrió.

FOTOGRAFIA I DIBUIXOS: G. Bisquerra, R. Umbert.

ADMINISTRACIÓ: G. Bisquerra, A. Esteva, T. Esteva, R. Fernández, C. Guerrero

notícies

DONACIÓ

Darrerament la nostra biblioteca municipal s'ha enriquida amb la donació de les obres completes del famosíssim metge naturalista Dr. VANDER, donació feta per una bona persona artanenca, amant de la nostra cultura i que no desitja ni la més remota publicitat.

Així que ja ho saben tots els amics de la medicina simple i natural.

EXPOSICIO

Avui dissabte a les 20 hores, tindrà lloc a la Caixa la inauguració d'una mostra de pintures a l'estuc, obres realitzades per l'artista afinat ja fa anys a Artà, l'amic BRU.

Aquesta exposició estarà oberta els dies 10, 11, 12, 17 i 18 d'octubre de 7 a 9 del vespre.

POLIGON

El passat dia 30 de setembre tingué lloc una reunió d'empresaris artanencs convocats per la comisió d'urbanisme local per tal d'informar i parlar sobre la conveniència de fer un polígon industrial a Artà.

Bellpuig no va estar present a dita reunió -ja que no fou convidat- però ens hem enterat una mica del que es va tractar. Després d'unes variades discussions sobre les bases del projecte, 31 dels 44 assistents confirmaren el seu recolçament al polígon, i també a que es cercàs un perit en la matèria per veure de donar solucions al problema. Uns parlaren si seria convenient fer-lo a Bellpuig, altres a Na Doneta, però res es va poder acordar ja que tot això necessita molt d'estudi.

Esperam, doncs, que aviat es puguin donar fites clares al projecte i sia prest una realitat.

ATENCIO

L'Ajuntament d'Artà necessita un mestre d'EGB per dur a terme el programa d'Educació d'Adults.

Requisits.-

* Esser Diplomata en professorat d'EGB.

* Posseir coneixements bàsics d'anglès.

* Presentar un **curriculum vitae** amb la titulació.

* Presentació d'un petit projecte d'organització d'Aula d'Educació per adults, tenint en compte els tres nivells, (aprenentatge de les tècniques instrumentals bàsiques (lectura, escriptura i càlcul).

* 1er nivell de graduat escolar, i segon nivell de graduat escolar.

* Adjuntar una petita programació (diària, quinzenal o trimestral).

*S'ofereix.-

* Contracte de nou mesos sense seguretat social.

* Sou, a convenir per mitja jornada (20 hores setmanals).

BAN

L'Ajuntament ha de contractar, directament, la realització de les obres de construcció de l'edifici de la Creu Rotja i Dispensari Municipal de la Colònia de Sant Pere, per un pressupost total de 4.179.345 pessetes, segons projecte de l'arquitecte municipal D. Mateu Carrió Muntañer.

Els interessats en la realització de les obres poden passar per la Sala a consultar el projecte i a recollir l'imprès de presentació d'oferta que, una vegada complimentat, podrà ser dipositat en el registre municipal abans de dia 24 d'octubre a les 13 hores.

Les obres han d'estar acabades abans del 30 d'abril de 1988.

PLUVIÒMETRE

AREA URBANA

SETEMBRE

	ltres.m ²
Dia 4	4'1
Dia 28.....	6'2
Dia 29	18'5
TOTAL	28'8

Dada comparativa:

Setembre de 1986..... 177'3

PER SORTIR DE LA DROGA

PROJECTE HOME

ecos ecos

NACIMIENTOS

Día 6 de setiembre.- **Francisco Javier Cano Acado.** Hijo de Demetrio y de Vicenta. C/ Hostal.

Día 23.- **José Antonio Vives González.** Hijo de Antonio y de Encarnación. C/ S. Francisco, 19.

MATRIMONIOS

Día 5 de setiembre.- **Jens Peter Strunk** con **María Angela Pomer Sancho**, Encinar de Salma.

Día 15.- **Damián Vicéns Pastor** con **Catalina Amorós Llinás.** C/ Nueva, 31, 19.

Día 20.- **Antonio Mª Zafra Flores** con **María Soledad Viejo Sayavera.** Costa y Llobera, 56.

Día 27.- **Francisco José Picó Fuster** con **Juana Garau Malpasa.** Viviendas Bartolomé March, Cala Rajada.

DEFUNCIONES

Día 5 de setiembre.- **Miguel Ginard Canet.** C/ Costa y Llobera, 58, a) Caragol, 94 años.

de la colònia

A. Genovart

Amb l'arribada del mes d'octubre es pot dir que la vida del nostre poble ha retornat del tot a la normalitat de sempre i a la tranquil·litat habitual, exceptuant, això sí, els caps de setmana; els allots, petits i grans, tenen ja l'horari escolar d'hivern, les tasques del camp-

l'estiu s'entén- ja han conclut i els darrers estiuejants s'han despedit fins l'any que ve. Les plujes i el canvi oficial d'horari donen al nostre poble el color i el to propi de la tardor.

Al final d'aquesta temporada d'estiu hem pulsat l'opinió dels qui viuen directament del turisme i l'hostatgeria (bars, restaurants i apartaments). En general coincideixen en afirmar que la temporada ha estat bona -algun diu que excel·lent-. Qualcú, no obstant, la qualifica de "rara" en el sentit de que el juliol fou més aviat un mes fluix, mentre que el setembre ha estat molt fort.

Per altra banda, segueix havent-hi un gran moviment en el camp de la construcció. Continuen a bon ritme les obres de la "mini-urbanització" de després de Ca'n Català; es comencen sis "xalets" a S'Estanyol i aquí i allà van sorgint casetes que poc a poc van donant una nova fisonomia al nostre poble.

La Colònia ha estat també notícia perquè en el Parlament Balear ha tornat sorgir el tema de la urbanització de "Sa Canova" (Ravenna). Els punts de vista naturalment són diferent segons els partits polítics, uns consideren "Sa Canova" com espai natural a protegir, mentre altres són partidaris de la urbanització.

A l'hora d'escriure aquesta crònica les faroles de l'enllumenat públic -exceptuant les que queden enceses tota la nit- s'apaguen a les 10'45 lo qual vol dir que des del canvi oficial d'horari no s'ha adequat l'automàtic perquè es mantinguin enceses fins a les 12. És clar, el sistema de rellogeria no sap quan es canvia l'hora.

Sens dubte el tema de més actualitat ara a la Colònia és el de l'excursió organitzada per les parròquies d'Artà i la Colònia conjuntament. El viatge tindrà lloc del 6 al 13 de novembre i es visitarà Madrid, Segòvia, Toledo, Saragossa, Calatayud, Aranjuez, entre altres poblacions. El plaç d'inscripció finalitza el 20 del present i el preu total per persona és de 32.500 pts.

Día 7.- **Margarita Payeras Riera.** C/ Batlessa, 7, a) Tirossa, 94 años.

Día 19.- **Catalina Garau Sancho.** C/ Son Servera, 34, a) Caragola, 78 años.

Día 22.- **Antonia Ginard Servera.** C/ Ponterró, 34, a) Fulla, 88 años.

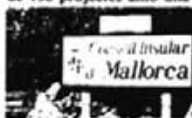
Día 27.- **Andrés Bisquerra Canet.** C/ A. Bienes, 17, a) Cantes, 84 años.

COOPERACIÓ

Conservar i restaurar els nostres monuments és necessari, perquè ens parlen del passat, de les nostres tradicions i de la nostra cultura. Millorar les construccions, carreteres, carrers, instal·lacions, i fer-ne de noves és necessari, perquè representen el nostre progrés. El Consell Insular de

Mallorca ha fet molt en aquest sentit. Amb l'actuació sobre la xarxa de camins del Consell, que engloba un total de 707 km., dels 1.700 existents a Mallorca, que ha significat la realització de 138 projectes amb una

BON CONSELL, BONS RESULTATS.

inversió de 852 milions. El Consell fa possibles les aspiracions de tots els municipis de comptar amb una infraestructura de serveis bàsica. Amb aquest objectiu ha elaborat els Plans d'Obres i Serveis que han suposat 96 obres hidràuliques, 149 obres de carreteres i camins, 185 d'urbanització, 64 d'enllumenat i 44 de millora, restauració i remodelació d'edificis

públics, amb una inversió total de 3.700 milions de pessetes en quatre anys. Els resultats, evidentment satisfactoris, estan avui a la vista.

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

una xerrada amb ...

PERE PEP GIL FUSTER,

President de la Confraria

de S'Endavallament.

Al darrer número de **Bellpuig** donàvem a conèixer l'elecció de la nova junta directiva de la Confraria de S'Endavallament, la qual quedà constituïda el passat dia 14 de setembre i que presideix en Pere Pep Gil.

Avui presentam una petita xerrada amb el nou president, per a saber una mica de quin punt es calça.

B.- Pere, et pensaves ésser elegit president de la Confraria?

P.- Bé, de fet va ser com una sorpresa el sortir elegit, però estic content que així resultàs.

B.- Penses que sa Confraria ha tocat a dalt, com es sol dir, o bé penses que es poden fer modificacions o més actes?

P.- Esper que enguany tornarem fer l'Auto Sacramental de la Santa Cena al convent, ja que l'any passat no es va fer perquè hi hagué problemes tècnics a l'hora d'enllestir les instal·lacions.

B.- I penses afegir més escenificacions, ja que n'hi ha que han insinuat la possibilitat de fer alguns actes a Na Batlessa?

P.- De moment anirem fent. Tot això pot ésser possible però a llarg plaç. Pensa que quan es faci una cosa nova s'ha de fer ben feta o no s'ha de fer, per tant, tot està en estudi.

B.- Et sembla que S'Endavallament d'Artà pot competir avui amb altres que es fan, com per exemple, el de Pollença?

P.- Jo el de Pollença no l'he vist mai, però pel que diuen, no tenim res que envejar a cap altre poble. El nostre és un quadre plàstic molt ben lograt.

B.- Pere, tú has estat actor dels actes que celebren a la Setmana Santa, penses seguir fent-ho així?

P.- Si aconseguim el fer la Santa Cena, sí que faig comptes actuar de Judes, com ho he fet altres anys. Pensa que són compatibles les feines de president i actor.

B.- Amb l'equip que tens format, creus que es podrà fer bona feina?

P.- Crec que sí, ja que els vaig elegir personalment i amb l'aprovació de tots els presents a l'assemblea.

B.- I del personal de feina, penses tenir el necessari?

P.- Abans hi hagué un poc de retrocés per part dels joves, ara han tornat i tenen molta il·lusió i ganes de fer feina.

B.- Creus que el poble aprecia el quefer dels actes de Setmana Santa?

P.- Crec que sí. Però tal volta no hi participa tal i com hauria de ser. Per tant, aprofit l'avinentesa per fer una cridada a la gent perquè participi més dels actes, assistint a les processons i als actes, ja que pens que a Artà han decaigut molt les celebracions de la Setmana Santa.

B.- En quant a l'economia, va sanejada?

P.- Sa Confraria s'aguanta amb les ajudes que ens fa l'Ajuntament. Abans es feia pagar unes quotes, però això ha passat ja a la història.

B.- Vols afegir res més de la teva part?

P.- Sí, també voldria dir que agraïm al poble el seu recolzament, tant als joves com als majors, que durant aquests anys han contribuït per poder celebrar aquestes festes. També un agraïment especial a en Xerafi Guiscafrè, director d'aquestes escenificacions, ja que sense ell segur que no es podrien haver duit a terme.

Pensam que amb En Pere Pep tenim una persona que per molts de motius potser un bon cap de la Confraria de S'Endavallament d'Artà. També té un bon recolzament amb els altres membres de la junta, així que no ens queda més que desitjar-li ànim per dur a terme tot el que pensa fer i que no dubtam serà bò per continuar aquest ram de cultura dins el nostre poble.

G. Bisquerra

FRACÀS ESCOLAR (ve de plana 8)

No és el mateix un nin que té un nivell social cult, on se parla un llenguatge més ric, més depurat, i se tenen unes relacions més complexes que, a més, reb una ajuda intel·lectual per part dels pares que una altre nin d'altre nivell on la preocupació primordial de la seva família és senzillament la supervivència. Aquest darrer no es pot sentir mai atret per l'escola, entre moltes raons perquè el que li ensenyen és diferent d'allò que ell observa en la realitat.

Per això dins una societat democràtica i justa s'ha d'arbitrar mecanismes per a compensar aquestes desigualtats, responsables en gran mesura de l'anomenat fracàs escolar. No és per casualitat que el major índex de fracàs es doni en col·legis ubicats a les afores o als barris més pobres socialment parlant.

(continuarà)

P. JERONI

BELLPUIG aprofità l'avinentess per "robar" un poc de temps de les vacances que aquest mes d'agost ha passat per Mallorca el P. Jeroni Genovart, missioner artanenc i home que equival a dir la dinàmica imparabile.

Ell no coneix el sossec. És una persona sense aturall. El rostre curtí per mil sols tropicals, fan ben visible la seva llarga estada fora del nostre clima. Parla de Mèxic amb la mateixa passió que de la litúrgia i l'Evangeli, dues manifestacions religioses que juntament amb el **Yoga espiritual** cent per cent, fan el miracle de desprogramar-lo de la brutícia i misèria d'aquest món. Tenint davant aquest tremolíf, un es sent impotent en vers d'un personatge tan singular.

El P. Genovart va néixer a Artà el 21 de març de 1927. Estudià el nostre convent dels franciscans amb el Pare Oliver. Nadal, Bauçà, etc. Després passà a La Porciúncula i acabà els estudis de teologia a Roma on va ser ordenat sacerdot. Partí cap a Brasil el 3 de desembre de 1952 i actualment està a una parròquia de Mèxic.

Asseguts a una sala del convent d'Artà, l'investim fent-li, quasi a contragust seu, unes preguntes relacionades amb la seva vida de dedicació a les missions. Ens conta que el dia 28 d'aquest mes d'agost s'acompliran 50 anys des de que se'n va anar a La Porciúncula, "me dugueren" més ben dit.

B.- I l'ordenació on va ser?

J.- A Roma, on vaig acabar els estudis de teologia i m'ordenaren a San Juan de Letran.

B.- I aquesta vocació missionera, aquesta aventura quasi podríem dir "suïcida", quan va néixer?

J.- Sempre la vaig tenir. Quan tenia 18 anys vaig demanar per anar-me'n o bé a Montserrat o a les Missions, però em digueren que esperàs a ser ordenat ja que prest els franciscans tendrien ja missions per anar.

B.- I el noviciat on el vas fer?

J.- Aquí a Artà. I als 24 anys me'n vaig anar al Matto Grosso on vaig disfrutar molt, allà en plena joventut.

B.- I aquestes célebres comunions de nit amb un garrot per por d'una serp, que hi ha de tot això?

J.- Bé, tal volta amb les meves cartes i amb la meva imaginació ho fes un poc més gros que la realitat.

B.- I dels apadrinatges per un donatiu?

J.- Això fou una espècie de missió fins devers l'any 50. Però tot això ja ha passat. Avui es va més a sa part social. Abans tot era molt sacramentalista, però era fruit del temps i en certa manera era bò i simpàtic. Aquelles festes, batiaments, fotos, però repetesc, era un altre temps que, gràcies a Déu, ha passat.

B.- Conta'ns on has passat aquest gratat d'anys.

J.- L'any 1952 vaig anar al Brasil on hi vaig estar 9 anys. Després 6 al Perú i els restants a Mèxic on encara hi estic.

B.- Que fa ara a Mèxic. Conta'ns el que hi ha per allà.

J.- Bé, allà hi tenim 5 parròquies i 2 cases de formació. Som sis mallorquins a la Ciutat, i a la meua parròquia estic amb un madrileny i un mexicà. L'extensió de la parròquia és petita però som 40.000 feligresos. Just devora, hi ha uns teatins que en tenen 100.000. Pensa que Mèxic té 18 milions d'habitants, la meitat del total d'Espanya. La gent participa, cada dimarts feim Yoga espiritual dins la mateixa església i oració màntica, com l'anomenam noltros. Venen unes 60 persones de tota classe social i és una cosa molt viscuda. Els dimecres tenim instrucció bíblica i els diumenges la gran celebració de l'Eucaristia.

B.- Es diuen tantes misses com per aquí?

J.- Jo en dic 3, però molt allargades. Molt de cant, canvis de llums, segons el moment, i són molt participades.

B.- I la gent es confessa amb freqüència?

J.- No, abans de Nadal i Pasqua feim celebracions comunitàries de la penitència i tots els divendres confessam els que volen, però no són molts. Els diumenges no confesam ningú. Els explicam molt s'Evangeli a ses celebracions. Mèxic és molt religiós, però també peca de molt de sacramentalisme, cosa que noltros a poc a poc anam desbertant, fent una religió més autèntica. A mi m'agrada molt sa litúrgia i vaig fer un curs de tres mesos a Medellín on es va obrar un canvi molt gros dins la meua vida. Vaig comprendre el camí per on havia de partir l'Església, i ho vaig dur a la pràctica.

B.- Tornem un poc enrera. Recordes el temps que vares ésser a Artà abans de partir cap a Missions?

J.- Es clar que el record. Sempre l'he recordat amb nostàlgia. Això va ser després d'haver dit missa nova, seria l'any 50, quan vaig ésser a Artà prop d'un any i mig. Record aquelles actuacions teatrals d'obres com "Pablo Anchoa" i "Pastores a Belén" amb en Joan Arrom, en Toni Butler, en Pere Canet, n'Andreu de "sa Caixa" i en Xisco Sanxo, entre altres. Va ser un any molt agradable, però això ja és una cosa molt llunyana. Artà el record sempre, molt endins del meu cor, però era una altra època de la me-

GENOVARD GINARD, MISSIONER A MÈXIC.

va vida, ja quasi oblidada pel temps passat.

B.- Ho hem somiat o és ver que hem vist plorar ta mare amb una felicitació nadalenca?

J.- Sí, és ver. Però crec que fou amb motiu dels seus 90 anys, que la vaig felicitar. I quan va morir també vaig enviar un record als meus germans.

B.- I què representa Artà tan lluny de Mèxic?

J.- No s'oblida mai, però s'estima, es tenen molts de records, però llunyans.

B.- No s'enyora la vida d'aquí?

J.- No, i ara menys que mai. Actualment estic construint una ermita, sí, tal com sona. Em varen regalar 3.000 metres quadrats a 90 Kilòmetres de Mèxic, baix una muntanya que té 5.500 metres, que abans era un volcà i que ara està pràcticament apagat, malgrat hi resten uns llacs sulfúrosos. S'anomena Popocatec. Hi he fet una caseta, i ara hi faré una església. Et record la meua curolla de sempre, la vida de monjo, cosa que ja volia fer d'un principi, i ara em surt l'ocasió i ho faig. Seré el fundador, i serà com una espècie d'ermita de vida contemplativa, recordant a Sant Francesc, fent oració per després apar a predicar l'evangeli. Allà l'entorn és molt agradable, ja que hi ha molts de pins, més o manco com els d'aquí, però formen com a pisos. Allà els diuen xuclamels, ja que desprenen molta de "reina".

B.- I del terratrèmol, què ens pots contar?

J.- No m'agrada parlar-ne perquè es va fer molta d'injustícia. A noltros no mos va afectar directament, però malgrat els ajuts que es rebren hi hagué, repetesc, molta d'injustícia.

B. Fas qualque feina manual?

J.- Fa un temps que vaig fer dos cursets de ceràmica i m'hi he dedicat un poc. Però com a "hobby". No he venut res. He fet calzes, murals, i altres coses per la parròquia, però no em puc comparar al vostre escultor Pere Pujol, que per cert avui he pogut contemplar les seves meravelles.

B.- I les relacions Església-Estat, com són?

J.- Res de res. Estam privats totalment de manifestar-nos públicament. Però feim de tot, processons i tot el culte. Ademés tot el de l'església és de s'Estat, però ho disfrutem sense que ens enfrontem mai.

B.- I amb els nadius indígenes, vos hi mesclau gens?

J.- No. Les tribus indígenes estan molt separades i quasi sempre estan en guerres. Ells conserven molt les tradicions i és molt difícil infiltrar-se entre ells. Ara hi volen fundar missions.

B.- Sabem que t'has dedicat a ensenyar a fer cocarrois i altres menjars d'aquí, és ver?

J.- Bé, jo no és que sia un gran cuiner, però sí m'agraden ses coses de sa cuina mallorquina i he dit per allà com es feien es cocarrois, ses panades, es caragols, es robiols, ses coques, etc.

B.- Vendrà el P. Jeroni Genovard altra volta a Artà?

J.- No. La meua vida està entre els mexicans. Caldria molt bé el cantar aquella cançó que diu:

"Méjico lindo y querido
si muero lejos de tí
que digan que estoy dormido
y que me traigan aquí".

Així acabam aquesta xerrada amb el P. Genovart, un home entregat de veres a la missió d'evangelitzar les amèriques i que pensa que el seu destí és de Mèxic al cel.

Mei podem dir "d'aquesta eigue no en beuré", però pensam que potser sia aquesta la darrera entrevista que facem al P. Genovart. Un motiu podria ser que, com ha dit, no pensa retirar-se a Artà, i l'altre perquè sembla no és el seu gust parlar de coses de molt enrera com potser del temps de Matto Grosso. Sempre ha "passat" a les nostres preguntes sobre aquell temps. Els seus motius tendrà.

Així que ens acomiadarem d'aquest frere artanenc i missioner a les terres llunyanes de Mèxic, desijant-li el millor al seu quefer.

G. Bisquerre

FRACÀS ESCOLAR (I)

Per a començar, el fet de què se publiqui, o que se digui que un 40% d'alumnes no obté el **graduat escolar** o que no aprova el curs corresponent no ens indica que l'altre 60% tengui un èxit assegurat. Per posar un exemple cal dir, i això ho poden constatar moltes persones de qualsevol tipus (professorat de BUP o Universitat) que qualcun d'aquests alumnes no **saben llegir** o **expressar-se** amb correcció; és a dir, un alumne pot obtenir un "notable" amb Història i al mateix temps, no saber explicar el significat de l'editorial d'un diari. Aquesta situació, que es repeteix amb molta freqüència posa de manifest les insuficiències d'un sistema social-educatiu massa preocupat pels resultats -"LES NO-

TES"i que oblidada el desenvolupament intel·lectual del pensament. D'aquí sorgeixen els resultats estadístics que no serveixen més que per especificar un fons, però que no ens detallen el sistema lògic d'enfrontar-lo i dir si realment el **fracàs escolar** és així com especifica aquell 40% de **no-graduats**.

Però abordar d'un mode lògic el problema significa analitzar, per una part, el tipus d'escola que tenim, que és el que se demana als alumnes i que és el que s'hauria d'exigir-los, quina hauria d'ésser l'actitud dels professors, i dels pares i...; i per una altra part, analitzar què se demana als individus dins la societat, quins tipus de projectes, quines motivacions fomenta i ofereix la societat, perquè

no és el sistema educatiu una perllongació més del sistema social actual?

Analitzem, idò, aquests factors.

1. L'ESCOLA

El primer factor important del que hem de parlar és la promoció automàtica de curs als primers anys d'escolarització. Pràcticament fins a 6e d'EGB, els nins/es passen d'un curs a l'altre de forma automàtica, sense tenir en compte la capacitat i el desenvolupament del seu aprenentatge. Psicòlegs i pedagogs estan posant de manifest la gran importància d'aquests primers anys dins el futur escolar de l'alumne. Els primers anys no haurien d'anar dirigits a que els al.lots tenguessin un repertori més o manco ample i ric de

coneixements, ans al contrari, haurien d'aprendre a aprendre, a desenvolupar la seva creativitat, la curiositat, la capacitat de raonament i de crítica que és aquí on hi ha un motiu ample per a motivar-los per l'estudi.

Generalment se sol donar importància als "suspensos" al 7e i 8e d'EGB, quan al nín ja li resulta més difícil i penós el poder superar la seva manca d'hàbits. És una edat que a més dels "forats" pendents, apareix la crisi de l'adolescència.

Afegim a això la inexistència de mecanismes per Educació Compensatòria "reals". No hi ha cap forma pràctica de recuperar els alumnes que es troben en situacions difícils o que tinguin solament nivells més baixos.

(passa a plana 5)

cartes al director

Benvolgut Director:

Li agrairia la publicació de la carta oberta que segueix, en el proxím número de la publicació que tan acertadament dirigeix.

Gràcies anticipades.

AL REDACTOR

Vaig llegir la ressenya de la inauguració de la mostra d'escultures que Pere Pujol va celebrar a Ca Mumare amb gran èxit i molta assistència de públic.

Una manera molt sinyosa de mentir és no donar tota la informació del que hagi passat a qualsevol lloc, i així ho fereu els que redactareu la notícia.

El que va passar, a més de tot el que deis, és que a l'acte de la inauguració va pronunciar uns mots, tal com venia anunciat als programes de mà, Serafi Guiscafrè, Director Gerent del Teatre Principal de Palma, firmant d'aquest escrit.

Els presents varen tenir l'avinentsa d'escoltar les paraules que es pronunciaren, que foren acollides amb forts aplaudiments, cosa que, per lo vist, no va agradar al pseudo-periodista que va decidir proscriure'm de la seva nota.

Crec que així queda aquella més completa.

No oblidem que BELLPUIG és un notari per a la història dels fets que passen a Artà.

Som ben conscients de què l'exposició era lo realment important i que les meyes pobres paraules sols eren un esqualit floró de la corona que es mereix Pere Pujol.

Com a subscriptor de BELLPUIG m'agrada, però, que el nostre periòdic sia objectiu i que

els seus redactors es deixin de magarrufes, més propies dels jocs d'infants a l'escola, que d'una feina seriosa i responsable.

Una vegada posades les coses en el seu lloc, no me queda més que saludar-vos.

Ben cordialment

Serafi Guiscafrè

NOTA DE LA REDACCIO

Els qui estan al front d'una publicació sabem prou bé que som limitats i que podem fer omissions o oblitats. Però, no estam d'acord que un oblidat hagi d'ésser sempre igual a mentida. Si fos així tots els redactors seríem gairebé sempre mentiders.

Els redactors reconeixem que a la notícia de la inauguració de l'exposició d'En Pere Pujol a Ca Mumare, hi mancava fer esment de la presentació feta per Serafi Guiscafrè, com també de l'exquisit programa presentat amb les paraules de Gabriel Janer Manilla. Ho reconeixem i en demanam disculpes.

Sabem, però, que n'hi ha que llegeixen amb escrupulosa lupa la nostra revista i allà on hi ha un oblit o una omisió humana hi llegeixen "mala voluntat" o ganes de fer magarrufes.

Doncs, no. Conscientment mai hem tancat ni tancarem portes a ningú, perquè volem que el BELLPUIG sigui de tots i per a tots, malgrat hi hagi interès d'afirmar el contrari.

Al BELLPUIG hi treballen els qui volen: tots els qui volen. Mai hem proscribit ningú.

Tant de bo aprenguéssim a ser manco suspicaces i a llegir amb més comprensió.

racó d'església

notícies parroquials

CONSELL PARROQUIAL

El Consell Parroquial d'Artà que representa els cristians del nostre poble es reuneix normalment cada mes per a prendre les decisions oportunes de cara a la bona marxa de la nostra Església local. A la darrera reunió es va decidir donar llum pública a tots els acords presos ja que aquests interessin a tots els cristians. Es per això que, cada vegada que el Consell es reunesqui us donarem informació del que allà s'ha decidit.

A la reunió celebrada el passat 28 de setembre es va presentar i es va aprovar el **Pla d'activitats pastorals** per al curs 87-88 i en especial pels darrers tres mesos d'aquest any. En línees generals el pla aprovat és el següent:

CATEQUESI INFANTS

- La setmana del 12 al 17 d'octubre es rebran les inscripcions per a començar la catequesi per part dels pares. De dilluns a dissabte al Centre Social i a la porteria del Convent de les 19'30 a les 20'30.

- La setmana del 2 al 6 de novembre començarà la catequesi.

CATEQUESI 2ª ETAPA

- La setmana del 19 al 23 d'octubre, a les escoles, es podran inscriure els mateixos al.lots que hi vulguin participar.

- Les sessions de catequesi d'aquest trimestre seran:

- * 31 d'octubre
- * 14 de novembre
- * 28 de novembre
- * 12 de desembre
- * 19 de desembre.

COMUNA DE JOVES

- Es faran tres trobades amb els comuneros que fan el tercer, el segon i el primer any de Comuna:

- * el 2 i 3 d'octubre pels de tercer de comuna.
- * el 16 i 17 d'octubre pels de segon.
- * el 20 i 21 de novembre pels que enguany s'apuntin, o sia, pels de primer.

- A les esglésies del nostre poble hi ha un full que explica què és la Comuna i on es convida a apuntar-s'hi. Hi ha temps fins el 25 d'octubre.

- Les activitats de la Comuna segons els cursos són les següents:

- reunions setmanals de formació (tercer).
- reunió quinzenal del grup de celebració per a preparar les misses de comunitat.
- reunió setmanal o quinzenal del grup d'animació del cant de les misses de comunitat.
- reunions de preparació catequesi 2ª etapa i participació en la mateixa catequesi.
- Acció Social ajudant als infants retrassats en els estudis.

CATEQUESI D'ADULTS

- A les esglésies del nostre poble hi ha uns fulls que expliquen el que és la Catequesi d'Adults. Emprant la mateixa fulla els qui vulguin es poden apuntar durant tot el mes d'octubre.

CURSETS PREMATRIMONIALS

- Les dates d'aquests curssets pel curs 87-88 són:

- * 5-9 d'octubre
- * 23-27 de novembre
- * 22-26 de febrer.

REVISIO DE VIDA

- Hi ha a la parròquia dos grups de matrimonis i altres que es reuneixen quinzenalment per analitzar la vida i intentar donar-li una resposta cristiana.

BAPTISMES

- Els baptismes són el 4art diumenge de cada mes i la preparació amb els pares el dilluns abans.

TROBADA DE COMUNITAT

- La comunitat de cristians tindrà una trobada conjunta de tots els grups que treballen en les diverses tasques pastorals el dissabte, dia 5 de desembre al lloc i hora que ja s'anunciarà.

MISSIONS

- Les dues dates més importants en l'aspecte missional són:

- * DOMUND: 18 d'octubre
- * MALLORCA MISSIONERA: 15 de maig.

- S'intentarà mantenir un contacte especial amb tots els missioners d'Artà que treballen fora de Mallorca. També se'ls prestarà l'ajuda que es pugui.

ACCIÓ SOCIAL

- Una representació del grup assistirà a les trobades mensuals diocesanes que es fan a diversos pobles de Mallorca.

- Les àrees d'acció social a la nostra Parròquia seran aquestes:

* atenció i ajuda a persones o famílies amb problemes, INSERSO, DEIXALLES...

* atenció als vellets i malalts, sobretot als qui estan sols.

* atenció als infants necessitats d'ajuda escolar.

* Descoberta de la realitat, mentalització i animació a l'acció.

Tot el qui vulgui pot apuntar-se a treballar en alguna d'aquestes àrees.

MISSES DE COMUNITAT

Cada quinze dies la missa del diumenge a les 12 h. de la Parròquia serà la MISSA DE LA COMUNITAT. En ella hi participarà especialment la comunitat (nins, joves i no tant joves). Intentarem preparar-la i fer-la el més participada que poguem. Seria bo que hi participàs el major nombre de gent.

- Les dates de misses de comunitat d'aquest curs seran:

- * 1, 15 i 29 de novembre.
- * 13 i 24 de desembre (Vetla de Nadal).

* 10 i 24 de gener.

* 7 i 21 de febrer.

* 6 i 20 de març. Tota la Setmana Santa.

* 17 d'abril.

* 1 (ermita), 15 i 29 de maig.

* 12 de juny.

CELEBRACIONS PENITENCIALS

- De moment tenim aquestes dues dates:

* 29 octubre a les 20'30 h.

* 21 desembre a les 20:30 h.

ACCIONS PRIORITARIES

Es va aprovar que, si bé totes les activitats són importants, durant aquest curs, es posaria un esment especial en aquestes dues:

* preparar i animar les misses de comunitat.

* animar l'Acció Social.

política local

PLE MUNICIPAL DEL DIA 29 DE SETEMBRE

En aquesta sessió hi assistiren tots els regidors a excepció de Rosa Servera del PSOE.

L'ordre del dia era molt llarg (15 punts), però amb el nou sistema que totes les coses han de passar per Comissió, això fa i va fer que fos ràpid i sense gaire discussions, ja que se duu tot pastat i es tracta ja més d'un aspecte burocràtic que de dir l'opinió. El ple, idè, en una horeta es va acabar i això que els punts 6 i 8 foren els més problemàtics, els de petites discussions i els que poden tenir una relevància de cara a l'enfrontament del Batle (Independents) amb l'oposició.

En el primer punt es donà compte de les **Comissions Informatives**: (veure el recuadre).

Segon punt: Estudi d'una proposta de reforma circulatoria i instal·lació de senyals de tràfic urgents a Artà i a la Colònia. Proposta favorable de la Comissió. Informació general al públic (unes 6 persones) per part del Batle i del Regidor Sr. Gili. Aprovada per unanimitat. D'aquesta proposta Bellpuig en donarà una ampla informació al proper número.

Tercer punt: Estudi d'una proposta per donar nom a alguns carrers de la Colònia que no en tenen i per passar al català la rotulació dels carrers que la tenen en castellà. El Batle presentà la proposta que venia amb el vist i plau de la Comissió, i sols es complí el tràmit de la votació feta també per unanimitat.

Quart punt: Estudi d'una proposta d'actuació institucional davant l'incendi forestal d'Aubarca. El Batle va llegir tres plecs: un a la Conselleria d'Agricultura, un al CIM i l'altre al Delegat del Govern, on s'explicava la problemàtica dels nostros boscos i se'n demanava intervenció judicial (si donava al cas) i també ajudes fermes per protegir-los. Se van rellegir els plecs a petició de D. Joan Amorós i posat a votació s'aprovà per unanimitat.

Quint punt: Informació d'un representant personal del batle a la Colònia de Sant Pere. El batle va informar que el seu representant seria En Benet Capó Cursach. A la interpel·lació d'En Joan Amorós del CDS, si en Toni Llaneras podria ajudar i participar amb l'anomenat representant, se li va contestar que ajudàs el que pogués, però que el representant de l'Alcaldia era l'anteriorment esmentat.

Sisè punt: Estudi d'una proposta d'anomenament de representants de l'ajuntament a les Entitats que en té. Proposta que en Comissió havia sorgit amb una esmena i la confrontació era que per una part el grup Independents proposava que En Tomeu Jaume fos el representant al Consell Escolar del Col·legi Públic i de l'Institut, i el PSOE, que En Toni Maria fos el del Col·legi Públic i En Tomeu Jaume a l'Institut. Es va dur a votació i a la primera proposta hi hagué 5 vots a favor i 7 en contra, i a la segona 7 a favor i 6 en contra, quedant En Toni Maria Ginard representant al Col·legi Públic i En Tomeu Jaume a l'Institut.

Setè punt: Proposta d'anomenament dels nous membres del patronat de la Residència que no són representants de l'Ajuntament. La proposta era que ho fossin els mateixos que ja ho eren i aquí sorgí una discrepància entre el Batle i el cap de llista del CDS per la forma en què es duia a terme aquesta proposta. Després de petites intervencions es va arribar a la votació quedant aprovada per unanimitat. Cal aclarir que es demanarà a D. Eustasio Corrales que també hi participi.

Vuitè punt: Estudi d'una proposta sobre el número, característiques i retribucions del personal eventual. Punt de gran debat polític. Fort enfrontament dialèctic-polític entre el Batle i els de l'oposició. El Batle va fer una al·legació del per què es demanava aquesta plaça i que segons ell havia de reunir unes condicions especials i entre elles que fos de completa satisfacció del Batle. El PSOE va explicar la seva postura, ja expressada a la Comissió (i que diferia en què també el Consistori havia de donar el seu vist i plau a aquesta persona). Els altres partits no explicaren la seva proposta i rebutjament (sols una sèrie d'intervencions per demanar com era que no es feia pel mateix personal de l'Ajuntament o de la Residència). Després d'uns diàlegs, moltes vegades fora mida i amb certa crispació, es va posar a votació la proposta donant com a resultat 5 a favor de la mateixa i 7 en contra. El PSOE va demanar que la seva actitud quedàs reflexada en l'acta.

A continuació el Batle va fer una demanda als partits pel cas de què es replantejassin la seva postura, ja que al·legà que comprenia, o podia comprendre, el per què no s'acceptàs que el Batle tengués exclusivitat, però que també li posassin traves per dur endavant aquelles coses que eren de la seva incumbència li pareixia poc ètic i poc responsable. D'aquesta al·legació també es va prendre constància en l'acta del dia.

Punt novè: Estudi d'una proposta perquè l'Ajuntament es manifesti institucionalment com a contrari a la instal·lació dins el municipi d'un camp de maniobres militars. Sense massa explicacions i ràpidament es va dur a votació i fou aprovada la proposta per unanimitat.

El desè punt fou l'Estudi del plec de condicions per contractar les obres de l'edifici de la Creu Rotja i Dispensari Municipal de la Colònia. Qüestions tècniques explicades pel Regidor Ginard i pel Regidor Sureda i a continuació proposta aprovada amb una plica a la baixa d'uns 4 milions aproximadament.

L'onzè punt fou Proposta per sol·licitar a l'Enginyer Tècnic d'obres de la 2ª fase de l'enllumenat públic un canvi de les faroles de tipologia moderna per les clàssiques de fusa. Tècnics a complir (Burocràcia en marxa). Aprovat per unanimitat.

Dotzè punt: Informació sobre la campanya de canvi de tensió. Es varen explicar els motius de GESA, la importància d'aprofitar aquestes millores. Que el canvi suposava un cost d'unes 12.000 ptes. aproximadament i que era voluntari. Que s'havia agafat el poble com a pilot amb aquesta idea i que s'hi podien acollir les persones interessades. La idea, després d'una sèrie d'intervencions que remarcaren la necessitat d'explicar el caire de voluntariat, s'aprovà.

Tretzè punt: Estudi d'una proposta de petita reforma a la sala que era biblioteca de l'Ajuntament. Aprovat per unanimitat. Obres que farà la Brigada d'Obres.

Catorzè punt: Aprovació del Compte d'Administració del Patrimoni corresponent a l'any 1986. La Secretària explicà que s'havia rebut un escrit on es deia que el dia que fou aprovada no era reglamentari i s'aprovà per unanimitat després d'haver-se llegit la quantitat.

esports

FUTBOL

I NO EN GUANYAM CAP... MALA SORT?

PREFERENT

ARTA 1 Son Sardina 2
(Juani)

Rtvo. La Victoria 2 ARTA 1
(Juani)

JUVENILS

ARTA 5 Santanyí 1
(Grillo 2, Mestre,
Diaz, Carrió)

J.D. Inca 4 ARTA 2
(Grillo i Vives)

COMENTARI

Segueix l'Artà sense guanyar cap partit. Passen les jornades i la pèrdua per la mínima es repeteix. No acaba de trobar-se al camp i el temps, i sobretot els punts es perden.

Davant el Son Sardina es va perdre per una mala actuació arbitral (dos errors que ens sentenciaren), però també és ver que s'espera a que les injustícies posassin "garra", "força" als peus i als caps dels jugadors locals. Fins a-hans s'havia jugat més amb

el cor que amb ganes. Els darrers 20 minuts foren molt bons i sols l'actuació parcialíssima del Sr. Munar ens va impedir el poder empatar i guanyar el partit. Més les conseqüències de multa a l'Artà i varis jugadors sancionats.

El passat diumenge dematí a dins La Victòria tornava passar el temps reglamentari (ara diuen temps de descompte) i ens marcaren el segon gol. Això s'havia repetit al camp de l'Espanya de Lluçmajor.

Es clar que això posa nervis, però el que no es pot permetre és que un diumenge darrera l'altre ens cusin a targetes. Les actuacions són parcials, arbitràries, però protestant sols enfonsam més l'equip, ja que poc a poc tots tendran un diumenge de descans. (Diuen que ja ens han mostrat 31 targetes, això és una "burrada"?).

Anam darrers, amb perspectives poc agradoses, però hem de reconèixer que ens ho esperàvem, que podia és-

ser ver i una cosa a favor és que l'equip no desentona massa, sols ens manca saber estar en el camp i jugar el temps que diu el del "xiulet" i no voler tenir cadascú el seu crono particular.

Es de lamentar que qualche pare després d'haver començat la temporada no sàpiga quedar com pertoca i deixi l'equip un poc més minvat si cal, anul·lant el seu permís patern, però veim que el petit equip directiu se mostra ferm i la política que es proposa la duu endavant. A veure si la moral que encara tenen els jugadors i l'entrenador ens reporta la primera victòria i els afeccionats també l'agafen.

Arrom (B), Massanet (MB), Genovart (B), Jeroni (B), Julià (R), Juani (R), Tous (R), Quique (R), Jordi (B), Ginard (R), Marce (R), Palou (R).

Molt deficient l'actuació del Sr. Munar. Per què els col·legiats a vegades ens diuen que dins les àrees ells són els responsables i a vegades ho són els líniers?

millor

Telex 69565 VGOR E G.A.T. 820

Calle Binicanel·la, 12 · ☎ 585515/52 · CALA MILLOR
Carretera Cala Agulla, 19 · ☎ 564017 · CALA RATJADA

OTOÑO-INVIERNO 87-88

VIAJE A GALICIA del 05 al 13 nov. 32.800
Incluye salida desde Palma, pensión completa visitando: Zaragoza, Aranda, Puebla de Sanabria, Vigo, Rias Bajas, Norte de Portugal, Santiago, La Coruña y Madrid.

*PUENTE DE TODOS LOS SANTOS EN VENEZIA 42.500

*PUENTE DE LA INMACULADA EN ANDORRA 18.000
CANARIAS: 4 noches 27.950
11 " 35.600

Incluye avión desde Palma, Hotel en A/D, traslados aeropuerto.

EUROPA-AFRICA

en avión, incluido hotel

AMSTERDAM (3 noches) 50.700
ATENAS (7 noches) 45.300
BRUSELAS (3 noches) 57.700
ESTAMBUL (7 noches) 75.600
LISBOA (7 noches) 56.800
TUNEZ (7 noches) 33.300
MADEIRA (7 noches) 64.300
LISBOA / MADEIRA (10 noches) 74.400
LONDRES (3 noches) 35.400
PARIS (3 noches) 46.900
VIENA 55.970

ESPECIAL VUELOS CHARTER NACIONAL

BARCELONA 4.000
ZARAGOZA 8.000
SANTIAGO 13.000
VALENCIA 3.000
MADRID 6.500
GRANADA 9.900

Nota: todos los destinos mencionados son con salida desde Palma.

Quinzè punt: Aprovació del compte General del Pressupost corresponent a l'any 1986. El mateix que el punt anterior. Per unanimitat.

I damunt les 21'45 es donà per acabat el Ple que tengué diverses tensions i que podrien degenerar en altres postures. I si no, temps al temps.

Jaume Mayol

xerrim xerram xerrim xerram

ELS VEINATS DELS CARRERS de la Vinya i Mestral ho contenen espantós.

Segons diuen, s'altra matinalada es despertaren tot alarmats. Allò pareixia "l'OESTE". Tirs d'arma de foc encalçant un moix de dues cames i vint unghes.

Al final, una bombolla de sabó. El lladre s'esfumà com ànima en pena i no se'n ha pogut parlar pus.

ES BEN HORA d'arreglar el lloc on hi havia la farola al Collet.

Ja fa massa temps que va caure i el perill de deixar qualque roda del cotxe es fa ben patent. Ademés, dóna la sensació de que és un llit buit que li ha fuit el dormilega i li ha deixat el pijama en terra.

Pensin les autoritats que el tràfec de per aquells entorns és molt fluït i dens i que no tots els que deambulen per allà són paisans nostros.

AMB AQUESTES PLUJES que ha fetes ningú anava per mig. Es veu a la lleig que ningú havia mester cap ruixat, o més bé, els que més saquera tenien estaven resguardats d'un bon cobri per no mostrar el llautó.

QUI DIU QUE A ARTA no hi ha feina, ment a carretades.

Sabem d'una persona que fa setmanes cerca qualcú que vulgui fer un parell de jornals ben pagats, i l'única resposta que obté és aquesta: perdona, però de feina en tenc fins a ne's coll.

yoga

Per Joan Carrió

POSTURA DEL PEZ (matsyasana)

Es la contrapostura de la VELA y el ARADO. Equilibra la acció de éstas.

BENEFICIOS DE LA POSTURA

TORAX Y PULMONES

Es una postura abierta y favorece la respiración profunda y fuerte, mejorando la expansión torácica y también los alveolos pulmonares.

COLUMNA VERTEBRAL

Grandes efectos aporta esta postura a la columna, sobre todo al incidir su peso sobre el sacro, estimulando a la energía que contiene en el mismo y que los yoguis llaman (ELIXIR DE VIDA), al calentarse, expande esta energía en vibraciones positivas las cuales llegan al cerebro por el vehículo de la médula y vitalizando todo el cuerpo.

SISTEMA NERVIOSO

Por lo dicho se produce una subida del tono vital y el sistema nervioso simpático se beneficia. La zona del plexo solar, a menudo preso de espasmos debido a la ansiedad que nos provoca el stres, es descongestionada por el estiramiento del abdomen aliado a la respiración profunda.

El hígado y el bazo también se benefician. Esta postura es muy apropiada para la mujer, porque los órganos pélvicos son estimulados, especialmente los ovarios.

El Pez, esta postura, alivia las hemorroides dolorosas.

GLANDULAS ENDOCRINAS. Las glándulas genitales son particularmente beneficiadas lo que favorece la secreción de hormonas sexuales. Las suprarrenales son tonificadas y se normaliza la producción de adrenalina y de cortisona, sin riesgo de sobrepasar las normas fisiológicas. Al estimular el páncreas ayuda a combatir los casos de falsa diabetes.

EFFECTOS ESTETICOS

Al remodelar el tórax y enderezar la espalda, asegura una postura correcta, lo que no deja de tener consecuencias beneficiosas sobre el plano psicológico.

RESPIRAMOS JUNTOS, PAUSADA Y PROFUNDAMENTE...

Primero hacemos un silencio interior que nos separe del mundo de los ruidos; hacemos una inspiración profunda llenando el abdomen y seguidamente el pecho, retengamos unos segundos la respiración y, siempre por la nariz, vas vaciando lentamente todo el aire siendo consciente en todo momento de tu respiración.

REPITAMOS DIEZ VECES ESTE PLACER Y NOS SENTIREMOS EN PAZ Y FELICES.

GRACIAS POR DEJAR QUE ME COMUNIQUE CONTIGO.